

NOKUTs tilsynsrapporter

Rehabilitering - kvardagsmeistring

Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Førde

April 2018

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Førde
Utdanningstilbudets navn:	Rehabilitering - kvardagsmeistring
Nivå/fagskolepoeng:	60/5.1
Undervisningsform:	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige:	Morten Flate Paulsen, Lill Tone Grahl-Jacobsen, Kristi Steine
Dato for vedtak:	6. april 2018
NOKUTs saksnummer	17/08359

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. En fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen, må utdanningen være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av en utdanning. Søknader fra en tilbyder som allerede har godkjente søknader blir vurdert administrativt av NOKUT, som forsikrer seg om at søknaden er egnet for videre behandling.

Søknader som er egnet for videre behandling blir vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Morten Flate Paulsen
- Lill Tone Grahl-Jacobsen
- Kristi Steine

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et rapportutkast (kapittel 3) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer eventuelle tilbakemeldinger fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

Tilbyder har kommet med et tilsvarende svar i forbindelse med denne søknaden, men NOKUT avviste det fordi innholdet overskred rammene for hvor store endringer vi godtar i et tilsvarende svar. Tilsvaret ligger ikke til grunn for vedtaket, og er derfor ikke tatt med i denne rapporten.

I denne rapporten er har vi samlet alle vurderingene som danner grunnlag for vårt vedtak. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstiller alle kravene for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventer vi at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene vi har gitt i denne rapporten (må-punktene).

NOKUT, 6. april 2018
Øystein Lund
tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning	1
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	1
3.1	Oppsummering	1
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	5
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	6
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)	8
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	10
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	12
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	13
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	14
4	Tilsvarsrunde	16
5	Vedtak	16
6	Dokumentasjon	16
	Vedlegg 1:.....	17

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Fagskolen i Sogn og Fjordane søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2017 godkjenning av *rehabilitering - kvardagsmeistring* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 60 fagskolepoeng som gis på deltid over 2 år. Tilbyder har søkt godkjenning for undervisningsformen nettbasert med samlinger, og den stedbaserte undervisningen vil finne sted på studiestedet Førde.

Søker har allerede godkjente fagskoleutdanninger.

2 System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning

Fra og med høsten 2017 vurderer ikke NOKUT om forutsetningene for å søke om godkjenning, er oppfylt for tilbydere som allerede har godkjente utdanninger. Vi vurderer heller ikke systemet for kvalitetssikring. Derfor inneholder ikke denne rapporten noen administrativ vurdering av kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1 og 5-1. De sakkyndige vurderer likevel kravene i § 3-1 (1) a og § 3-1 (2)-(6).

I stedet kvalitetssikrer NOKUT grunnleggende forutsetninger og system for kvalitetssikring ved en periodisk gjennomgang av alle tilbyderes administrative og organisatoriske rutiner. Det vil komme mer informasjon om ordningen på www.nokut.no.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Søknaden har vesentlig faglige mangler som er beskrevet. Skolen har blant annet ikke faglig ansvarlig med riktig kompetanse, det er uklart hva som er det faglige fokuset, og det pedagogiske opplegget er i liten grad beskrevet. Av dette følger flere andre mangler, blant annet en lite gjennomarbeidet studieplan.

Av dokumentasjonen som er særlig relevant for den nettbaserte delen av utdanningen, vil vi fremheve samarbeidet med Fagskolen i Vestfold (FiV) om oppgradering av undervisningspersonalets nettpedagogiske og digitale kompetanse som et viktig og relevant tiltak. Et slikt tilbud kan gi tilbyders personale et solid grunnlag for å gjennomføre og utvikle undervisningstilbudet, men det er uklart hvordan samarbeidet med Vestfold (FiV) er lagt opp. For øvrig er det nettpedagogiske opplegget for utdanningen i liten grad gjort rede for, og vi kan derfor ikke vurdere om den er egnet til å føre til det

planlagte læringsutbyttet. Vi vil anbefale tilbyder å fortsette med å utvikle utdanningsformen, og å utarbeide en helhetlig beskrivelse og plan for vekslingen mellom det stedbaserte og det nettbaserte innholdet i utdanningen. Vi viser ellers til vurderingene under 3.5.2 og 3.6.1, hvor vi etterspør mer dokumentasjon for å kunne vurdere det nettpedagogiske opplegget.

Vi anbefaler tilbyder å ikke komme med tilsvaer, men heller videreutvikle planen for utdanningen og søke godkjenning på nytt senere.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Det formelle opptakskravet er oppgitt på s. 8 i studieplanen. Kravet er fullført og består videregående opplæring med fagbrev som:

- barne- og ungdomsarbeidarfaget
- helsearbeidarfaget
- hjelpepleiar
- omsorgsarbeidar
- aktivitør

eller tilsvarende realkompetanse. Det er gitt tydelige retningslinjer for realkompetansevurdering.

Grunnlaget for opptak er relevant og på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, med unntak for fagbrev som aktivitør og barne- og ungdomsarbeider. Disse to er ikke relevante opptakskrav, da denne utdanningen retter seg mot personer med helsefaglig utdanning.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må fjerne fagbrev som aktivitør og barne- og ungdomsarbeider fra opptakskravene

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

- (2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Tilbyder har lagt ved fem signerte samarbeidsavtaler med Fagforbundet og Kunnskapsparken, og med kommunene Bremanger Flora, Jølster og Luster. Avtalene er relevante, og egnet til å sikre at læringsutbyttet er yrkesrelevant.

Deltakelse i faglige nettverk

Avtalene nevnt over utgjør relevante og tilstrekkelige faglige nettverk.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillere kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Overordnet vurdering av praksisopplegget

Det er lagt opp til at studentene gjennomfører praksis på egen arbeidsplass. Vi savner en beskrivelse av hvordan skolen følger opp særlige utfordringer ved denne typen praksis (se også under 3.5.1 *Veiledning og oppfølging*). Vi stiller også spørsmål ved hvorvidt alle studentene har arbeidsplasser der de kan oppnå relevant læringsutbytte i rehabilitering, dersom det er slik at utdanningen skal inneholde dette faget. Kravene til praksisveileder må tas inn i kravspesifikasjonen for utdanningspersonale. Det må også stilles krav til praksisveileders yrkeserfaring, den må ha et visst omfang og være faglig relevant. I tillegg ønsker vi en redegjørelse for hvordan skolen vil sikre praksisplass til studenter som ikke er i relevant arbeid under utdannelsen.

Vi ser at praksisperioden er kort sammenlignet med andre 60-poengs helseutdanninger på fagskolenivå. Vi vil gjerne at tilbyder kommenterer dette.

Mal for praksisavtale

Malen for praksisavtale er oversiktlig og tilfredsstillende, men mangler noen elementer:

- a) beskrivelse av praksisveileders kompetanse innen fagområdet hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering
- b) sikring av egnede praksisplasser hvor det foregår hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering
- c) læringsutbytte for kunnskap – overskriften er der, men det er ikke ført opp noen kulepunkter
- d) læringsutbyttebeskrivelser for ferdigheter i hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. «Hva er viktig for deg»-filosofien og motiverende intervju/kommunikasjon bør være sentralt. Dersom habilitering også innlemmes i planen, må dette beskrives.

I tillegg er det ikke samsvar mellom beskrivelse i avtalen og studieplanen på flere områder. To eksempler på dette er praksis og følgene praksisgjennomføringen får for halvtidsevaluering:

Det er uklart om praksis skal foregå på ett eller flere steder, noe som vil ha betydning for evalueringen. I praksisavtalen (s. 4) kan det synes som ukene er sammenhengende, siden det henvises til halvtidsevaluering etter fire uker, men studieplanen (kap. 6) viser til 2+5+5+3 uker. Dette må rettes opp. Det må også sørges for tilstrekkelig tid til at studenten kan rette opp feil, dersom det på halvtidsevalueringen varsles om stryk.

Praksisavtalen mangler læringsutbytte for kunnskap – overskriften er der, men det er ikke ført opp noen kulepunkter.

Aktuelle praksisplasser

Det er innhentet mange praksisavtaler, men det fremkommer ikke om tilbyder har relevante praksisplasser som arbeider med hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering. Ikke alle arbeidsområder innen de kommunale helsetjenestene arbeider med disse temaene.

Inngåtte praksisavtaler eller intensjonsavtaler

Praksisavtaler er inngått, men innholdet må justeres. Tilbyder må endre mal for praksisavtale og studieplan slik at informasjonen som gis er entydig, og slik at det fremgår at studentene er sikret relevante praksisplasser med praksisveiledere som har kompetanse innen rehabilitering/hverdagsmestring.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må endre praksisavtalen og studieplanen i henhold til vurderinger over.

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

Vurdering

Det er søkt om en fagskoleutdanning tilsvarende 60 fagskolepoeng. Timetallet skal da ligge mellom 1500-1800 timer. I søknaden er denne utdanningen beskrevet som 850 arbeidstimer for studentene,

mens det i emneoversikt og arbeidsbelastning i studieplanen henvises til totalt 1700 timer. Det er dette siste tallet som ser ut til å være det riktige. Det vil tilfredsstillende kravet, dersom det oppgis entydig informasjon.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for samsvar mellom søknad og studieplan.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Studieplanen mangler emner det skal undervises i under hvert tema. Det bør også tas en gjennomgang av litteratur med hensyn til yrkesrelevans og emnene det skal undervises i. Det bør også tas en vurdering av vektning av fagskolepoeng og undervisningstimer i de ulike emnene. Vi mener at det mer generelle emne 1 er for tungt vektlagt med tanke på at studentene skal oppnå fordyping i faget.

Om hele det overordnede læringsutbyttet (LUB):

Læringsutbyttebeskrivelsen er strukturert i tråd med NKR, og alle kulepunkter er dekket. Vi har en del faglige kommentarer, og overordnet mener vi at tilbyder må rydde i terminologi, konkretisere LUB mer, og sørge for at alle utbyttene er innenfor yrkesgruppens ansvarsområde. Under gir vi noen eksempler innenfor hver kategori, men disse er ikke uttømmende.

Videre er det slik at dette fremstår som en utdanning i rehabilitering, der hverdagsmestring er ett av emnene. Hvis dette skal være en yrkesrelevant utdanning i hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering, må dette aspektet synliggjøres bedre i overordnet LUB. Kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering er svært yrkesrelevant, og treffer en større brukergruppe i arbeidsfeltet enn rehabilitering. Vi ser ikke at habilitering eller hverdagshabilitering er sentralt for en utdanning i hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering, og kulepunkter som gjelder dette bør tas ut eller endres. En utdanning i hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering retter seg primært mot personer med endret eller nedsatt funksjonsevne, ikke mot personer med tidlig ervervet/nedsatt funksjonsevne. Læringsutbyttebeskrivelsen må gjenspeile dette.

Om kunnskaps-LUB:

Vi vil anbefale at LUB og studieplan justeres slik at de bedre dekker feltet hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. Det aller viktigste temaet i en slik utdanning er kunnskap om hvordan tjenesteyteren kan påvirke brukeren sin motivasjon og mestring av hverdagen. Det er positivt at dette er tatt inn som kulepunkt under kunnskaper, men vi anbefaler at dette temaet vektlegges i større grad. Konfliktløsning ser vi ikke som et hensiktsmessig overordnet tema for brukergruppen kandidatene skal

arbeide med, mens eksempel motivasjon og kunnskap om metoder for motiverende intervju / kommunikasjon anses som sentralt.

Om ferdighets-LUB:

Kulepunktene må være mer konkret rettet mot yrkesutøvelsen. Flere av punktene er så generelt og overordnet formulert at de fremstår som for ambisiøse. Det må være tydelig at kandidatene ikke går utenfor sitt kompetansenivå, men at de på flere områder bidrar sammen med andre yrkesutøvere (fysioterapeuter, ergoterapeuter, sykepleiere) i prosessene som er beskrevet. Vi anbefaler at dere tar utgangspunkt i den konkrete yrkesutøvelsen til kandidatene, når dere omformulerer deskriptorene i NKR til læringsutbyttebeskrivelser for deres utdanning. Eksempler på hva vi sikter til: «Å bruke kunnskap om velferdsteknologi» kan være utenfor kandidatens kompetanseområde, mens «å kunne anvende velferdsteknologi» er relevant. Det samme gjelder kulepunktet om å bruke kartleggingsverktøy. Det fremstår som et for ambisiøst mål. Temaer vi mener er relevante er å kunne bruke relevante kommunikasjonsverktøy, som motiverende intervju, løsningsfokuseret tilnærming etc.

Om generell kompetanse- LUB:

Kulepunkt fire er veldig relevant, og i tillegg forbilledlig konkret utformet:

[Kandidaten] har utvikla ei etisk grunnhaldning til brukarar med rehabiliteringsbehov og deira pårørande som kjem til uttrykk ved at yrkesutøvinga tek omsyn til brukarmedverknad, mestring og integriteten til brukaren

Kulepunkt tre («kan bygge relasjonar med kollegaer på tvers av avdelingar og etatar i samarbeid om tenestetilbodet tilbrukargruppa») virker for ambisiøst. Det er hensiktsmessig å kunne bygge relasjoner, men vekten bør ligge på relasjoner i det daglige samarbeidet med andre yrkesgrupper, bruker og pårørende.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- velge hvilket fagområde utdanningen skal omhandle
- justere LUB-ene med utgangspunkt i kandidatens kompetanseområde
- vekte emnene i utdanningen slik at fagområdet blir sterkere vektlagt

Tilbyder bør

- ta en grundig gjennomgang av studieplanen når fagområdet er bestemt
- vektlegge «hva er viktig for deg»-filosofien mer, dersom hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering skal være det sentrale i planen
- vurdere vektningen av velferdsteknologi

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Utdanningens innhold omtales på ulike måter i søknaden, og det er derfor uklart hva som vektlegges. Søker må bestemme hva utdanningen skal inneholde, og deretter gi utdanningen et egnet navn. Det brukes ulike betegnelser i de ulike søknadsdokumentene som rehabilitering, habilitering, hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. Valg av overordnet fagområde vil få konsekvens for studiets innhold. Velferdsteknologi har fått en stor plass i utdanningen. Dette kan innlemmes i emne 3 – hverdagsmestring som et av flere verktøy.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må tydeliggjøre hva som er intensjonen med utdanningen, og deretter gi den et egnet navn.

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte. |
|--|

Vurdering

Overordnet vil vi påpeke at studieplanen mangler undertemaer det skal undervises i for hvert tema i emnene. Vi anbefaler at det tas inn, (se også 3.4.23 Studieplanen). Det bør også tas en gjennomgang av litteratur med hensyn til yrkesrelevans og emnene det skal undervises i. Tilbyder bør også revurdere vektningen av fagskolepoeng og undervisningstimer i de ulike emnene. Vi mener at det mer generelle emne 1 er for tungt vektlagt med tanke på at studentene skal oppnå fordyping i faget.

Vi henviser ellers til beskrivelse i punkt 3.3 Læringsutbytte, hvor dette er beskrevet. Kriteriet for utdanningens innhold og emner kan vi ikke vurdere fullt utfør kravet til læringsutbytte (i 3.3) er tilfredsstillt.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må oppfylle kravene beskrevet i punkt 3.3 Læringsutbytte.

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanen oppfylder NOKUTs formkrav, men mye av innholdet er for uklart eller generelt for at den skal kunne være et nyttig og tilstrekkelig dokument for studentene. Eksempler på elementer som burde ha vært bedre beskrevet er vurderings- og eksamensformer og undervisningsformer og

læringsaktiviteter. I tillegg savner vi undertemaer under temaene for hvert emne. En slik inndeling ville ha vært nyttig når studenten skal strukturere arbeidet sitt med fagstoffet.

Vi viser også til vurderingen av praksis (se 3.2.4 *Praksisavtalen*), og understreker at det må gå tydelig frem av studieplanen hvor i studieløpet praksisen er plassert.

Ettersom de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er mangelfulle, jf. 3.3 *Læringsutbytte*, går vi ikke nærmere inn i vurderingen av studieplanen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utarbeide en studieplan som gir studentene tilstrekkelig informasjon om vesentlige deler av studiet, som vurderings- og eksamensformer med mer.

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

I søknaden har søkeren beskrevet et opplegg for veiledning og oppfølging ved undervisningen på skolen, der vi forstår det som at faglærerne har ansvar for faglig veiledning, men dette kunne gjerne ha vært tydeligere. Vi savner en mer konkret beskrivelse, hvor blant annet tid avsatt til veiledning per student er oppgitt. Vi ønsker også en beskrivelse av hvordan veiledning av studentene som gruppe under vekslingen mellom nett- og stedbasert undervisning ivaretas.

Det er beskrevet at skolen bistår med oppfølging av ikke-faglige behov, men det er ikke oppgitt hvem som har ansvar for dette eller hvor studentene henvender seg dersom de har slike behov, verken i søknadsskjemaet eller i studieplanen.

Søkeren må tydeliggjøre hvem som skal gi veiledning og oppfølging, og fremvise at de som skal gjennomføre dette har tilfredsstillende kompetanse. Dette gjelder også for hovedprosjekt og praksis, som utgjør 405 av studiets 1700 timer, eller opp mot en fjerdedel av utdanningen. Dette er særdeles viktig fordi det er intensjon om praksis på eget arbeidssted, og det forutsetter både relevante faglige oppgaver og kompetente veiledere med relevant fagkompetanse. Vi som sakkyndige erfarer at praksis på eget arbeidssted kan være en nyttig læremåte, men det forutsetter at man får et læringsutbytte utover det de får ved å gjennomføre sine ordinære arbeidsoppgaver. Dette krever god oppfølging fra skolen som har ansvar for studentene som er i praksis.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- dokumentere at de sørger for faglig kompetente praksisveiledere
- beskrive antall timer som er avsatt til veiledning og oppfølging

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Undervisningsformer er beskrevet i studieplanen, men opplegget for samlingene oppleves som generelt beskrevet og lite variert, og tilbyder skriver heller ikke noe om spesifikke metoder som skal benyttes.

Vi forstår at utdanningsformen *nettbasert med samlinger* kan være velegnet for målgruppen, ettersom mange søkere til utdanningen vil være fagarbeidere som er i jobb. Den nettbaserte delen av utdanningen er imidlertid i liten grad gjort rede for, og vi kan derfor ikke vurdere om den er egnet til å føre til det planlagte læringsutbyttet. Vi trenger mer dokumentasjon for å vurdere det nettpedagogiske opplegget ved utdanningen. Eksempler på hva vi savner er informasjon om antallet samlinger, samt hvilke deler av utdanningen som skal tilbys på samlingene og hvilke deler som skal tilbys i oppholdene mellom samlinger. Videre ønsker vi informasjon om kommunikasjonsmulighetene mellom samlingene, både studenter imellom og mellom student og lærer.

Kommunikasjonsmulighetene studenter imellom er viktig for å sikre studentene et læringsmiljø også i det nettbaserte delene av utdanningsløpet, og vi vil gjerne vite hvordan tilbyder planlegger å tilrettelegge for dette.

Vi vil anbefale tilbyder å fortsette med å utvikle utdanningsformen. Det vil være hensiktsmessig å utarbeide en helhetlig beskrivelse av og plan for vekslingen mellom det stedbaserede og det nettbaserte innholdet i utdanningen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- beskrive undervisningsformer og -metoder og sørge for variasjon i disse
- dokumentere det pedagogiske opplegget og kommunikasjonsmulighetene i den nettbaserte delen av utdanningsløpet

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Formell utdanning

Faglig ansvarlig har ikke tilfredsstillende formell og faglig utdanning innen fagområdet, men har tilfredsstillende pedagogisk utdanning. I den vedlagte oversikten over personell finnes det ingen ansatte med relevant utdanning.

Det er vedlagt en kravspesifikasjon for utdanningspersonell med fire kriterier for formell kompetanse, pedagogisk kompetanse, digital kompetanse og yrkeserfaring, og hvor de som ansettes til sammen skal fylle alle kriteriene. I kriteriene er det ingen krav om formell kompetanse eller yrkeserfaring innen det spesifikke fagområdet det søkes godkjenning for, i stedet vises det til krav om formell utdanning/yrkeserfaring i helse- og sosialfag. Det er en referanse til maskinteknikk i kravspesifikasjonen, og denne må rettes til riktig fagområde.

Pedagogisk kompetanse og den pedagogisk ansvarlige

Faglig pedagogisk ansvarlig har ikke fagkompetanse innen fagområdet, men har tilstrekkelig pedagogisk kompetanse.

Vi vil fremheve samarbeidet med Fagskolen i Vestfold (FiV) om oppgradering av undervisningspersonalets nettpedagogiske og digitale kompetanse som et viktig og relevant tiltak. Enda mer relevant vil samarbeidet fremstå dersom tilbyder gjør rede for koblingen mellom FiVs tilbud og tilbyders personale: om kursingen vil være obligatorisk eller frivillig, eventuelt hvor stor andel av personalet som skal gjennomføre utdanningen, hvorvidt det noen tidsplan for når kursingen skal være gjennomført etter nyansettelser, med videre.

Digital kompetanse

Det fremkommer ikke av planene hvem som har ansvar for dette, men det er lagt ved en plan for oppgradering av personalets nettpedagogiske kompetanse. Planen henviser til Fagskolen i Vestfold sin opplæring.

Vi viser til kommentaren om samarbeidet med FiV, som vi ser som positivt. Utover dette etterspør vi i hvilken grad det finnes relevant digital kompetanse blant personalet ved skolen i dag, ettersom dette ikke går frem av oversikter over undervisningspersonalet. Videre vil det være hensiktsmessig om

tilbyder gir eksempler på hva som kan være «digital kompetanse relevant for utdanninga» i kravspesifikasjonen for utdanningspersonell.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Det er ikke beskrevet spesifikt, se kommentar over om kravspesifikasjonen, men skolen samarbeider med kommunene om forelesere.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- sørge for at undervisningspersonalet og faglig pedagogisk ansvarlig har relevant utdanning og kompetanse innen fagområdet det søkes om
- utarbeide en konkret plan med krav til kompetanse, antall lærere, og frister for ansettelse
- dokumentere at personalet har, eller opparbeider, relevant nettpedagogisk og digital kompetanse for utdanningen

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Beskrivelsene av veiledning og oppfølging i praksis sier ikke noe om at veileder må ha fagkunnskap og erfaring innen hverdagsmestring og rehabilitering. Dette er en forutsetning for å kunne gi fagspesifikk veiledning.

Det foreligger ingen beskrivelse av hvordan praksis på egen arbeidsplass skal gjennomføres (se vår vurdering i 3.2.4 *Praksisavtaler*).

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- sørge for at praksisveiledere har kunnskap og kompetanse innen fagfeltet
- utarbeide beskrivelse av hvordan praksis på eget arbeidssted skal gjennomføres

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Dette kan ikke vurderes før søker har oppfylt kravene i punkt 3.6.1 *Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse*.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må oppfylle kravene i punkt 3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlig har følgende utdanning ifølge søknaden:

- Maskiningeniør
- Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)
- Tverrfaglig utdanning for behandling, rehabilitering og oppfølging av mennesker med alvorlige psykiske lidelser ved SEPREP [*Senter for psykoterapi og psykososial rehabilitering ved psykoser*, vår anmerkning]
- Videreutdanning i barne- og ungdomsvern med klinisk fordyping i miljøterapi

Dette utgjør ikke tilfredsstillende formell og faglig relevant utdanning innen fagområdet.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må ansette en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I studieplanen er det beskrevet et vurderingsopplegg med arbeidskrav underveis i emnene, som vurderes til bestått / ikke bestått, en mappevurdering som avslutning for emnet, og en vurdering av prosjektoppgaven på grunnlag av prosjektoppgaven og muntlig fremlegg av prosjektet.

Arbeidskrav, innhold i oppgavene som inngår i mappevurderingen og målet med vurderingsordningene er uklart beskrevet. Vi stiller spørsmål ved at studieplanen under arbeidskrav beskriver følgende: «I dette ligg det at kravet til godkjent skal vere lågt fordi målet ikkje er å vurdere prestasjonen, men å sikre at studentane arbeider». Det beskrives at vurderingen av arbeidskrav ikke teller med i sluttkarakteren i et emne, men det er likevel en formativ vurdering, og bør beskrives tydeligere. Det går ikke frem hva som skjer hvis en student ikke består arbeidskravet, antall forsøk studentene har til rådighet, og det er heller ikke helt tydelig hvorvidt alle arbeidskravene i alle emnene i utdanningen er obligatoriske. Det er også uklart hva som er forholdet mellom arbeidskrav og oppgavene som inngår i mappevurderingen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må synliggjøre at vurderingsformene bidrar til kompetanse og ferdighetsøkning, og at dette skal tilkjennegi at studentene innfrir de faglige kravene til utdanningen.

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Selve sensurordningen er greit beskrevet i søknadsskjema og forankret i forskrift for fagskole i Sogn og Fjordane. Sensorenes kompetanse er derimot ikke gjort rede for. Vi har ellers sammen kommentarer til beskrivelsen av sensorenes kompetanse som vi har til kravspesifikasjonen for undervisningspersonell med videre i 3.6.1

Konklusjon

Nei kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for at sensorene har faglig relevant utdanning og kompetanse innen fagområdet det søkes om.

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Både i beskrivelse av infrastruktur og kravspesifikasjon for infrastruktur er det beskrevet god tilgang på studierom, mediatek, rom for videokonferanse, med mer. Det er beskrevet at fagskolen, gjennom fylkeskommunen, vil ha tilgang på en leilighet utstyrt med hverdagsteknologi ved Stryn videregående

skole, som vil kunne brukes i undervisningen. Det er ikke beskrevet tilgang på grupperom, og vi ber om en redegjørelse for om studentene har tilgang på dette ved behov. Det er heller ikke beskrevet hvilke informasjonstjenester (bibliotek, fagdatabaser med mer), administrative eller tekniske tjenester studentene har tilgang på, verken i søknadsskjema eller vedlegg.

Utdanningsløpet støttes av skolens læringsplattform med tilrettelegging av informasjon, lærestoff, arbeidskrav, innleveringer, vurderinger og mapper etc. Dette tilsvarer bruken ved mange utdanningsløp som ikke er nettbaserte. Vi etterlyser derfor mer informasjon om hvordan læringsplattformen og eventuelt andre verktøy stimulerer til aktivitet og sikrer kommunikasjon, samarbeid, vurdering, oppfølging og variasjon i undervisningsformer og læringsaktiviteter mellom samlingene. Vi etterlyser også informasjon som viser at studentene får tilstrekkelig opplæring og brukerstøtte rundt de nettbaserte aktivitetene.

Vi savner en kravspesifikasjon for infrastruktur som er skalert spesifikt for denne utdanningen. Den vil kunne brukes av NOKUTs administrasjon dersom skolen ønsker å opprette nye studiesteder.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- gi en beskrivelse og en kravspesifikasjon for infrastruktur for utdanningen som beskriver tilgang på grupperom, administrative og tekniske tjenester og informasjonstjenester
- utarbeide en kravspesifikasjon for infrastruktur som er rettet spesifikt mot den aktuelle utdanningen
- beskrive bruken av læringsplattformen og eventuelt andre verktøy som støtter opp om nettbaserte undervisningsformer og læringsaktiviteter mellom samlingene.
- gjøre rede for studentenes opplæring og brukerstøtte rundt det nettbaserte aktivitetene.

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent. Tilbyder må gjøre omfattende utbedringer i utdanningen.

Tilbyder må

- fjerne fagbrev som aktivitør og barne- og ungdomsarbeider fra opptakskravene
- endre praksisavtalen og studieplanen i henhold til vurderingene i punkt 3.2.4 *Praksisavtaler*
- velge hvilket fagområde utdanningen skal omhandle
- justere LUB-ene med utgangspunkt i kandidatens kompetanseområde
- vekte emnene i utdanningen slik at fagområdet blir sterkere vektlagt
- tydeliggjøre hva som er intensjonen med utdanningen, og deretter gi den et egnet navn
- oppfylle kravene beskrevet i punkt 3.3 3.3 *Læringsutbytte*
- utarbeide en studieplan som gir studentene tilstrekkelig informasjon om vesentlige deler av studiet, som vurderings- og eksamensformer med mer
- dokumentere at de sørger for faglig kompetente praksisveiledere
- beskrive antall timer som er avsatt til veiledning og oppfølging
- beskrive undervisningsformer og -metoder og sørge for variasjon i disse.

- dokumentere det pedagogiske opplegget og kommunikasjonsmulighetene i den nettbaserte delen av utdanningsløpet

Tilbyder bør

- ta en grundig gjennomgang av studieplanen når fagområdet er bestemt
- vektlegge «hva er viktig for deg»-filosofien mer, dersom hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering skal være det sentrale i planen
- vurdere vektingen av velferdsteknologi
- sørge for at undervisningspersonalet og faglig pedagogisk ansvarlig har relevant utdanning og kompetanse innen fagområdet det søkes om
- utarbeide en konkret plan med krav til kompetanse, antall lærere, og frister for ansettelse
- dokumentere at personalet har, eller opparbeider, relevant nettpedagogisk og digital kompetanse for utdanningen
- sørge for at praksisveiledere har kunnskap og kompetanse innen fagfeltet
- utarbeide beskrivelse av hvordan praksis på eget arbeidssted skal gjennomføres
- oppfylle kravene i punkt 3.6.1 *Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse*
- ansette en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse
- synliggjøre at vurderingsformene bidrar til kompetanse og ferdighetsøkning, og at dette skal tilkjennegi at studentene innfrir de faglige kravene til utdanningen
- sørge for at sensorene har og faglig relevant utdanning og kompetanse innen fagområdet det søkes om
- gi en beskrivelse og en kravspesifikasjon for infrastruktur for utdanningen som beskriver tilgang på grupperom, administrative og tekniske tjenester og informasjonstjenester
- utarbeide en kravspesifikasjon for infrastruktur som er rettet spesifikt mot den aktuelle utdanningen
- beskrive bruken av læringsplattformen og eventuelt andre verktøy som støtter opp om nettbaserte undervisningsformer og læringsaktiviteter mellom samlingene.
- gjøre rede for studentenes opplæring og brukerstøtte rundt det nettbaserte aktivitetene.

4 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 30. mars 2018 tilsvaret fra Fagskolen i Sogn og Fjordane avd. Førde.

Faglig sett innebærer tilsvaret større endringer i overordnet læringsutbytte for utdanningen. NOKUT vurderer endringene som så omfattende at de ikke kan sies å falle innenfor «å påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling», jf. merknad til studiekvalitetsforskriften § 5-1 (1)¹. Endringene er så omfattende at de fører til at hele studietilbudet vil måtte vurderes på nytt.

NOKUT avviser derfor tilsvaret på de sakkyndiges vurdering, og tar ikke det faglige innholdet til nærmere vurdering. Tilsvaret på de sakkyndiges vurdering danner ikke grunnlag for vedtaket om avslag, og er derfor ikke inkludert i rapporten.

5 Vedtak

NOKUT anser ikke de faglige kravene for godkjenning av *rehabilitering - kvardagsmeistring*, 60 fagskolepoeng nettbasert undervisning med samlinger ved Fagskolen i Sogn og Fjordane avd. Førde som oppfylt. Vi avslår derfor søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (*studiekvalitetsforskriften*)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad mottatt til søknadsfristen 15. september 2017, NOKUTs saksnummer 17/08359-1
- ettersendt dokumentasjon mottatt 20. oktober og 9. november 2017, NOKUTs saksnummer 17/08359-4 og 17/08359-10

¹ Rundskriv F03-16 datert 24. juni 2017 med merknader til studiekvalitetsforskriften

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

- **Rektor / daglig leder Morten Flate Paulsen, Campus NooA**
Paulsen er styremedlem i Fleksibel utdanning Norge og Vice Chair at the Board of Trustees for ICDE – the International Council of Distance and Online Education. Han har vært daglig leder og rektor for nettskolen Campus NooA siden 2012. I denne perioden har han også vært professor II ved Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag og NTNU. Før dette var han utviklingsleder i NKI Nettstudier. Fra 2010 til 2013 var han også president i European Distance and E-Learning Network (EDEN). Han arbeidet for Universidade Aberta i Lisboa i 2009 og 2010 og var tilknyttet Centre for Distance Education ved Athabasca University i Canada som Adjunct Professor fra 1999 til 2005. Paulsen har erfaring som sakkyndig for NOKUT.
- **Rådgiver, helse og omsorg Øvre Eiker kommune, Lill Tone Grahl-Jacobsen**
Lill Tone Grahl-Jacobsen er utdannet sykepleier ved Lovisenberg diakonale høgskole og har ledererfaring fra kommune, arbeidsgiverorganisasjonen, utdanninginstitusjoner, forlag og ideelle organisasjon. I dag arbeider Grahl-Jacobsen som rådgiver i Øvre Eiker kommune, med ansvar for gjennomføring av satsingen «Samhandling for hverdagsmestring» og opprettelse av et trivsels- og mestringssenter. Hun har lederutdanning fra BI, veilederutdanning og gruppeutdanning fra Diakonhjemmet, utdanning i flerkulturell forståelse fra Universitet i Bergen og master i profesjonsetikk og diakonivitenskap fra Universitet i Oslo. Grahl-Jacobsen kjenner helsefagarbeiderutdanningen og fagskoleutdanningen fra arbeidet som prosjektleder for «Aksjon helsefagarbeider», og som studieleder ved høgskolen Diakonova hvor hun var ansvarlig for søknadsprosess og godkjenning som fagskole. Grahl-Jacobsen har også mange års erfaring som sakkyndig for NOKUT.
- **Faglig /pedagogisk leder for fagskole helse og miljø helsefag Kristi Steine, Folkeuniversitetet Sør-Øst**
Kristi Steine er utdannet vernepleier fra Akershus vernepleierhøgskole og har praktisk-pedagogisk utdanning fra Høgskolen i Akershus. I tillegg har hun tatt grunnfag i psykologi ved UiB og ledelsesutdanning ved BI. Hun har mange års erfaring som leder i arbeid med mennesker med psykisk utviklingshemming i primærhelsetjenesten, og har vært leder og jobbet innen private tiltak for mennesker med psykiske lidelser og rusproblematikk. Steine har 27 års erfaring som lærer ved videreutdanning i psykiatri, vernepleie og miljøarbeid innen rus og rehabilitering for hjelpepleiere ved Folkeuniversitetet Buskerud/Vestfold. Siden 2008 har hun vært faglig leder for fagskoleutdanningen i helse ved Folkeuniversitetet Sør-Øst, hvor hun også underviser. Steine er i tillegg praksisveileder for fagskolestudenter, og fungerer som sensor i helsefag ved Folkeuniversitetet Sør-Øst og Fagskolen i Telemark. Hun er også eksaminator ved utdanningen i psykisk helsearbeid og miljøarbeid innen rus ved

Folkeuniversitetet Sør-Øst. Steine har erfaring som sakkyndig for NOKUT.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.